

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Františka Švantnera a soudců JUDr. Stanislava Bernarda a JUDr. Ing. Dušana Hrabánka ve věci

navrhovatele: Společenství vlastníků bl. 251 č.p. 2586, 2587, 2588, ulice Zdenka Fibicha, Most, IČO 25461524

sídlem [adresa]

zastoupené advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

o návrhu na zápis změny do rejstříku společenství vlastníků jednotek, o odvolání navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. června 2022 č. j. S 1837/RD50/KSUL, Fj 40094/2021/KSUL-148

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. června 2022 č. j. S 1837/RD50/KSUL, Fj 40094/2021/KSUL-148 se mění tak, že řízení se nezastavuje.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Ústí nad Labem jako soud prvního stupně (dále též rejstříkový soud) v záhlaví označeným usnesením zastavil řízení o návrhu na zápis změn ze dne 20. července 2021 Fj 40094/2021/KSUL.

2. Soud prvního stupně vyšel ze skutečnosti, že dne 20. 7. 2021 byl doručen rejstříkovému soudu návrh na zápis změn do rejstříku společenství vlastníků jednotek, přičemž navrhovatelem bylo (dále též zkráceně, „společenství“), za něj návrh podal jako zástupce Mgr. [jméno] [příjmení], advokát, z jehož datové schránky byl návrh odeslán. Dále soud prvního stupně posuzoval i to, že uložil navrhovateli předložení řádné plné moci pro právního zástupce ve lhůtě 30 dnů, přičemž právní zástupce navrhovatele opakovaně žádal o prodloužení lhůty k doplnění požadované listiny, jež mu byla prodloužena, avšak požadovaná listina do dne rozhodnutí soudu prvního stupně nebyla soudu I. stupně doručena. Z toho důvodu řízení s odkazem na § 104 o. s. ř. zastavil.

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel včasné odvolání (odvolatel) a navrhl jeho zrušení.

4. Podle odvolatele výzva k doplnění podání byla vždy doručována pouze právnímu zástupci navrhovatele, nikoli přímo navrhovateli. Pokud měl soud prvního stupně pochybnost o tom, jestli byl předmětný návrh podán osobou oprávněnou jednat za navrhovatele, měl se pokusit tento nedostatek podmínky řízení odstranit, jak je postupováno v soudní rozhodovací praxi, podle níž měl soud prvního stupně vyzvat přímo navrhovatele k vyslovení souhlasu s návrhem a nikoliv řízení zastavit. Dále odvolatel poukázal na skutečnost, že probíhá spor, kdo je oprávněn jednat za statutární orgán navrhovatele a soud prvního stupně měl vyčkat (není-li tu nebezpečí z prodlení), až bude ustanovena osoba oprávněná za právnickou osobu před soudem jednat nebo až si právnická osoba platně zvolí zmocněnce s procesní plnou mocí, popř. soud I. stupně měl řízení podle § 109 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přerušit. Podle odvolatele přicházelo v úvahu ustanovení navrhovateli dle § 29 odst. 2 o. s. ř. opatrovníka, jako v jiných řízeních před rejstříkovým soudem, kde vystupoval jako opatrovník [příjmení] [jméno] [příjmení].

5. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 212 a § 212a občanského soudního řádu (o. s. ř.) ve spojení s § 28 z.ř.s. rozhodnutí soudu I. stupně, a to včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo a dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

6. Právním východiskem pro rozhodnutí odvolacího soudu byla zejména ustanovení § 21 o. s. ř. a § 103 o. s. ř.

7. Z § 103 o. s. ř. je zřejmé, že soud kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Jednou z nezbytných zákonných procesních podmínek řízení je i to, aby ten, kdo za účastníka řízení (v daném případě za navrhovatele) před soudem jedná, byl k tomu také oprávněn.

8. Uvedené pro posuzovanou věc znamená, že soud prvního stupně byl povinen se zabývat splněním procesních podmínek řízení a teprve v případě jejich splnění, byl oprávněn zabývat se věcí samou. V případě odstranitelného nedostatku podmínek řízení, měl by soud I. stupně povinnost ve smyslu § 104 odst. 2 o. s. ř. učinit vhodná opatření k jejich odstranění, což zpravidla představuje výzvu k odstranění nedostatku podmínky řízení. V daném případě nebylo spolu s návrhem doloženo, že za navrhovatele před soudem jedná k tomu oprávněná osoba, resp. navrhovatelem zmocněná osoba.

9. Z § 21 odst. 5 o. s. ř. je zřejmé, že každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba. Z uvedeného plyne, že je to zástupce právnické osoby, komu zákon ukládá, aby soudu doložil (prokázal) své oprávnění jednat za právnickou osobu, tedy za zastoupeného. Nesplní-li zástupce tuto zákonnou povinnost ihned při prvním procesním úkonu, jež činí, je zástupce vyzván k jejímu splnění. Potud není odvolací námitka týkající se prokazování oprávnění jednat za právnickou osobu důvodná.

10. Podle odvolacího soudu lze souhlasit s odvolatelem v tom, že je žádoucí, aby byla výzva k odstranění nedostatku podmínky řízení zaslána i samotné právnické osobě, minimálně proto, aby ta byla zpravena o tom, že za ni jedná osoby označující se za jejího zástupce a aby tato právnická osoba případně mohla na tuto skutečnost dále reagovat.

11. V projednávaném případě výzva byla doručována také přímo navrhovateli, jak vyplývá z obsahu spisu - doručenky na č.l. 113.

12. Podle zápisu v rejstříku společenství vlastníků jednotek vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl S, vložky číslo 1837 (ke dni rozhodování odvolacího soudu) je od 25. dubna 2016 (den vzniku funkce) dosud předsedou jmenovaného společenství, tedy jeho individuálním statutárním orgánem, Stavební bytové družstvo Krušnohor, IČ 000 43 257, sídlem [adresa].

13. Dle zápisu v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem oddíl DrXXVI, vložka 204 byl Ing. [jméno] [příjmení] v obchodním rejstříku zapsán jako předseda představenstva Stavebního bytového družstva Krušnohor, přičemž jako den vzniku členství v tomto orgánu byl zapsán den: 1. dubna 2021 a jako den vzniku funkce (tj. funkce předsedy představenstva) den 7. června 2021; jako den zániku členství i funkce byl zapsán den 2. února 2022. K zápisu uvedeného došlo až dne 16. února 2022 a k výmazu tohoto celého zápisu došlo dne 23. března 2022. Ze zápisu v tomtéž oddílu a v téže vložce odvolací soud zjistil, že Ing. [jméno] [příjmení] byl do obchodního rejstříku zapsán coby člen představenstva se vznikem členství v představenstvu dne 1. dubna 2021 a dnem zániku členství v představenstvu je den [datum]. Podle zápisu ve výše jmenovaném oddílu a vložce shora specifikovaného veřejného rejstříku (účinného od 28. 7. 2014 doposud) je představenstvo oprávněno jednat jménem družstva navenek ve všech věcech; jménem představenstva jedná předseda a v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění místopředseda nebo jiný člen představenstva v pořadí

stanoveném představenstvem; právní jednání představenstva, pro které je předepsána písemná forma, podepisuje za družstvo předseda (popř. místopředseda) a další člen představenstva.

14. Z uvedených zápisů v obchodním rejstříku podle odvolacího soudu vyplývá, že Ing. [jméno] [příjmení] byl ve funkci předsedy předmětného družstva od 7. června 2021 do 2. února 2022 a zánikem členství v představenstvu mu zanikla i funkce předsedy představenstva. Ze zápisů v témže rejstříku podle odvolacího soudu vyplývá, že Ing. [jméno] [příjmení] byl ve funkci člena představenstva předmětného bytového družstva od 1. dubna 2021 do 2. února 2022 a v rozhodné době (dne 10. 8. 2021) byly za družstvo oprávněny jednat výše jmenované osoby, a to předseda družstva samostatně. U právních jednání, u nichž je předepsána písemná forma, předseda družstva měl povinnost jednat společně se jmenovaným členem družstva.

15. Jak je zřejmé z obsahu rejstříkového spisu, navrhovatel reagoval na výzvu rejstříkového soudu k doplnění podání až v rámci odvolacího řízení - podáním ze dne [datum], doručeným odvolacímu soudu téhož dne, v rámci něhož zaslal v příloze plnou moc ze dne [datum] k zastupování. Z této plné moci je zřejmé, že navrhovatele, jehož statutárním orgánem je [ulice] bytové družstvo Krušnohor, při výkonu funkce zastupují fyzické osoby, a to [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení]. Každý z nich jedná při výkonu funkce samostatně. Takto byl zmocněn advokát Mgr. [jméno] [příjmení] k zastupování v rozsahu plné moci (generální), a tedy i k úkonům spojeným s podáním návrhu na změnu údajů ve veřejném rejstříku, a ke všem úkonům s tímto spojeným. Za společenství jsou podepsáni Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] a jejich vlastnoruční podpisy jsou úředně ověřeny.

16. Podle odvolacího soudu jsou pro správné závěry v této věci podstatná ustanovení § 152 a násl. nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (NOZ). Z § 152 odst. 1 NOZ je přitom zřejmé, že si právnická osoba tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní), přičemž podle § 1205 odst. 1 věta druhá NOZ statutární orgán je výbor, ledaže stanovy určí, že je statutárním orgánem předseda společenství vlastníků.

17. Ve smyslu § 152 odst. 2 NOZ je voleným orgánem právnické osoby ta osoba, jež je do funkce volena, jmenována či jinak povolána.

18. V projednávaném případě podle stanov navrhovatele čl. 10 odst. 1 písm. b) a čl. 14 stanov ve znění ke dni 25. 4. 2016, založených ve sbírce listin jako poslední přijaté stanovy společenství, je statutárním orgánem společenství předseda společenství vlastníků jednotek. Statutárním orgánem předmětného společenství - jeho předsedou (individuální statutární orgán) je ode dne [datum] doposud [ulice] bytové družstvo Krušnohor, tedy právnická osoba.

19. Podle § 154 NOZ je-li členem voleného orgánu právnické osoby jiná právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

20. V daném případě nevyplývá ani z příslušného zápisu v rejstříku společenství vlastníků jednotek, ani z obsahu soudního (rejstříkového) spisu, že by předseda společenství - [ulice] bytové družstvo Krušnohor, zmocnilo ve smyslu § 154 NOZ fyzickou osobu, aby jej zastupovala při výkonu funkce předsedy společenství. Uplatní se tak shora uvedená zákonná úprava stanovená pro situaci absentujícího zmocnění fyzické osoby pro zastupování právnické osoby při výkonu funkce v příslušném voleném orgánu, podle níže při výkonu této funkce právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu. Předmětné družstvo má kolektivní statutární orgán - představenstvo o sedmi členech, jak je zřejmé z obchodního rejstříku. V době udělení plné moci JUDr. [příjmení] dne [datum] byl předsedou představenstva družstva Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] byl členem představenstva.

21. V projednávané věci byla v rozhodné době právnická osoba (družstvo) předsedou společenství, a to jako individuálním statutárním orgánem, přičemž tato právnická osoba

nezmocnila podle § 154 NOZ nikoho k zastupování při výkonu funkce předsedy společenství a tudíž za společenství jedná statutární orgán družstva. Pro procesní jednání družstva coby předsedy společenství tak platil § 21 o. s. ř.

22. Bylo-li v projednávané věci předsedou společenství družstvo mající statutární orgán představenstvo (kolektivní volený orgán), a nebyla-li žádná fyzická osoba zmocněna k výkonu funkce předsedy společenství, byl podle odvolacího soudu v rozhodném období oprávněn vykonávat tuto funkci kterýkoli člen představenstva družstva. Ten byl oprávněn též i k procesnímu jednání za družstvo coby předsedu společenství a tak i za samotné toto společenství. Uvedený člen představenstva družstva tak byl oprávněn i k udělení plné moci zmocněnci (advokátovi), jak je zřejmé z § 25, § 32 odst. 1 a § 21 odst. 5 o. s. ř.

23. Výše uvedené v rámci posuzované věci znamená, že Ing. [jméno] [příjmení] jakož i Ing. [jméno] [příjmení] byli dne 10. srpna 2021 (i každý samostatně) coby členové představenstva (členové statutárního orgánu) Stavebního bytového družstva Krušnohor jsoucího předsedou společenství, oprávněni zmocnit Mgr. [jméno] [příjmení] - advokáta, k zastupování navrhovatele v tomto rejstříkovém řízení. Plná moc coby průkaz zmocnění udělená za navrhovatele k tomu oprávněnou osobou pro toto rejstříkové řízení Mgr. [jméno] [příjmení] - advokátovi, byla doložena.

24. Konečně k úvaze odvolatele k možné aplikaci dle § 29 odst. 2 o. s. ř. odvolací soud konstatuje, že i v případě, jestliže by po udělení plné moci dne 2. 8. 2021 došlo k situaci, že v důsledku zániku funkce fyzické osoby oprávněné jednat za družstvo vykonávající funkci předsedy společenství (např. v důsledku úmrtí, odstoupení z funkce, odvolání z funkce apod.) přestalo mít družstvo statutární orgán oprávněný za něj jednat, potom za navrhovatele před soudem je i nadále oprávněn jednat uvedený advokát, jemuž byla udělena plná moc, když shora uvedené na straně družstva by neznamenal zánik oprávnění dříve platně uděleného advokátovi k jednání za navrhovatele. Nevznikla by tímto potřeba ustanovit tomuto účastníkovi řízení (navrhovateli) procesního opatrovníka, když ustanovit procesního opatrovníka dle § 29 odst. 2 o. s. ř. je soud oprávněn pouze tehdy, nemůže-li účastník - právnická osoba, před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za něj jednat (nebo je-li sporné, kdo je osobou oprávněnou za něj jednat), a to současně při existenci nebezpečí z prodlení. Uvedené není projednávaný případ, když v posuzovaném případě je uvedený advokát osobou oprávněnou za navrhovatele jednat.

25. Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že se řízení nezastavuje.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek § 237 o. s. ř.; lze je podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně.

Praha 26. října 2022

JUDr. František Švantner
předseda senátu